

throughout the time (during and outside the service). The following evaluation data is included in this system: complaints about police actions, information on committed disciplinary offenses, violations of motor vehicle usage rules, work results, welfare and a number of others.

References

1. Григоренко І. А. Зарубіжний досвід протидії службовим зловживанням та корупції в діяльності поліції. *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ*. 2014. № 1. С. 146–155.
2. Корнієнко М. В. Протидія організованим злочинностям в країнах ЄС та США. Київ : НТВ «Правник», 2002. 291 с.
3. Карпов Н. С., Савченко А. В. Протидія корупції у правоохоронних органах: американський підхід. *Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права*. 2004. № 4. С. 202–205.

Adopted 6 October 2019

УДК 351.741:328.185

Олена Миколаївна ГАЛКІНА,

*кандидат юридичних наук, провідний науковий співробітник
науково-дослідної лабораторії з проблем забезпечення діяльності поліції
Харківського національного університету внутрішніх справ*

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ КРАЇН ЄВРОПИ У СФЕРІ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ

За останнє десятиліття у Східній Європі було створено значну кількість органів із питань координації антикорупційних заходів і запобігання корупції. Однак, практична ефективність цих органів є різною. У деяких країнах за координацію національної антикорупційної політики відповідає Міністерство юстиції (Естонія, Румунія). В Албанії – це обов'язок Міністра з питань місцевого значення, у Литві – Державної Канцелярії, у Латвії – Бюро з питань запобігання та протидії корупції.

Спеціалізовані інституції, що здійснюють формування та координацію антикорупційної політики, функціонують в Албанії, Болгарії, Словенії, Македонії, Мальті, Сербії, Чорногорії, Франції [1, с. 95]. У Боснії і Герцеговині, Румунії працюють багатофункціональні антикорупційні агентства, що опікуються і запобіганням корупції, і забезпеченням правопорядку. В Албанії та Естонії функції щодо запобігання корупції виконують відділи у складі державних установ [2, с. 112]. На думку О. Д. Маркеєвої, найцікавішим видається

словенський досвід, що ілюструє «класичний» підхід до координації антикорупційної політики. Так, у 2004 р. у Словенії була створена Комісія запобігання корупції. Вона має координаційні, дослідницькі (аналітичні) та превентивні функції й відповідає за моніторинг реалізації Національної стратегії боротьби проти корупції, виконання Кодексу поведінки державних службовців та є центральним органом у сфері правозастосування положень, пов'язаних із поданням посадовими особами майнових декларацій [1, с. 95].

Відомства, які здійснюють контроль за деклараціями про доходи посадових осіб, можуть мати право доступу до конфіденційної інформації: у Франції – Центральна служба із запобігання корупції, у Північній Македонії – Державна комісія запобігання корупції, в Албанії – Антикорупційна моніторингова група, на Мальті – Постійна комісія проти корупції, у Сербії та Чорногорії – Антикорупційне управління, у Болгарії – Комісія з координації діяльності у сфері боротьби з корупцією [3, с. 332].

Агентства є прикладом комплексного підходу та зосередження в межах одного органу всіх основних функцій щодо запобігання та боротьби з корупцією. Вони здійснюють розробку аналітичної політики з питань попередження корупційних правопорушень, взаємодіють з громадянським суспільством, а також займаються інформуванням, моніторингом, розслідуванням, наприклад у Литві ці повноваження покладені на Спеціальну службу розслідувань [3, с. 331]. Прикладами ефективної діяльності спеціалізованої антикорупційної інституції, що відповідає моделі багатоцільового органу з правоохоронними повноваженнями, є Бюро із попередження та боротьби з корупцією у складі уряду Латвії, яка за Індексом сприйняття корупції Transparency International посідає 55 місце із 168 країн світу [4, с. 70]. У Латвії державним органом, що здійснює боротьбу з корупцією є Бюро із попередження та боротьби з корупцією, що входить до складу Уряду, яке функціонує з 2002 року і провадить як оперативно-розшукову, так і процесуальну діяльність із протидії корупційним правопорушенням. Бюро розробляє стратегію та державну програму з попередження та боротьби з корупцією, координує діяльність державних органів із запобігання цьому явищу, контролює дотримання антикорупційного законодавства тощо. Важливою є функція перевірки дотримання фінансових вимог до виборчих компаній, завдяки чому вдалося мінімізувати електоральну корупцію [4, с. 70].

Організація взаємодії та координації правоохоронних органів у сфері протидії корупції в країнах Європи відрізняється за суб'єктами, уповноваженими на протидію корупції, їх підпорядкованістю

між собою, переліком функцій, які такі суб'єкти уповноважені здійснювати. Можна виділити, принаймні, два принципово розбіжні варіанти побудови механізму протидії корупції: 1) виокремлення окремого суб'єкту поза межами системи правоохоронних органів, на який покладаються функції розробки, впровадження антикорупційної політики та її координації щодо антикорупційних стратегій, прийняття яких стало необхідним згідно з міжнародними вимогами у сфері протидії та запобігання корупції (Литва, Латвія та ін.); 2) покладання вказаних функцій на правоохоронні органи (Румунія, Боснія і Герцеговина тощо).

Список використаних джерел

1. Маркеєва О. Д. Проблеми координації антикорупційної політики в Україні. *Стратегічні пріоритети*. 2012. № 3. С. 94–101.
2. Державна антикорупційна політика і запобігання та протидія корупції на публічній службі в органах державної влади і органах місцевого самоврядування : монографія / В. В. Василевич, Т. Е. Василевська, В. Ф. Нестерович та ін. ; за ред. Ю. В. Ковбасюка і В. Л. Федоренка. Київ : Ліра-К, 2016. 524 с.
3. Титко А. В. Органы финансовых расследований: зарубежный опыт // Реалізація державної антикорупційної політики в міжнародному вимірі : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 8 груд. 2017 р.). Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2017. С. 330–334.
4. Гребенюк М. В. Інституційне забезпечення заходів протидії корупції в країнах Східної Європи. // Реалізація державної антикорупційної політики в міжнародному вимірі : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 8 груд. 2017 р.). Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2017. С. 68–71.

Одержано 04.10.2019

УДК 343.9(477)

Ірина Геннадіївна ЛУЦЕНКО,

кандидат юридичних наук,

*доцент кафедри кримінального права та кримінології факультету № 6
Харківського національного університету внутрішніх справ*

ПЕРЕЗАВАНТАЖЕННЯ: ЧИ БУДЕ МІСЦЕ ДЛЯ КОРУПЦІЇ?

Корупція це явище далеко не нове у житті суспільства, проте, жодна країна світу за довгі часи не віднайшла універсального засобу позбавитися її та набути (побудувати) власний непробивний імунітет.

Перша згадка про корупцію у системі державної служби відображена в архівах Давнього Вавилону (друга половина XXIV ст. до н. е.) [1, с. 94].